

Nr 16

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till ändringar i lagen om rätt till fiske m. m.; given Stockholms slott den 10 december 1954.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändring i lagen den 1 december 1950 (nr 596) om rätt till fiske,

lag om ändrad lydelse av 13 kap. 15 § vattenlagen, samt
lag angående ändrad lydelse av 26 § 1 mom. och 31 § 1 mom. lagen den 3 juni 1938 (nr 274) om rätt till jakt.

GUSTAF ADOLF

Hj. R. Nilson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i fiskerättslagen, vattenlagen och jaktlagen. Förslaget innebär dels att ånyo för riksdagen framläggas de lagförslag, vilka tidigare, i samband med förslag till ny fiskeristadga, avlämnats i propositionen nr 183 till 1954 års riksdag, dels att i fiskerättslagen föreslås ytterligare ändringar i två avseenden. Den ena av dessa ändringar går ut på att den rätt, som enligt 3 § fiskerättslagen nu tillkommer innehavare av enskild fiskerätt att vid Blekinge läns södra kust (norr om Torhamnsudde) utan myndighets tillstånd sträcka fast redskap från det enskilda vattnet ut i allmänt vatten, skall gälla även i vissa vatten söder och sydväst om Torhamnsudde. Det andra nya ändringsförslaget innebär, att i 41 § införes en uttrycklig bestämmelse om att fiskeriintendent på grund av sin befattning är behörig att föra klagan över beslut, som länsstyrelse meddelat enligt fiskerättslagen.

Det föreslås att lagändringarna skall träda i kraft den 1 april 1955.

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändring i lagen den 1 december 1950 (nr 596) om rätt till fiske

Härigenom förordnas, att 3, 37, 38 och 41 §§ lagen den 1 december 1950 om rätt till fiske skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

3 §.

Vid kusten av Norrbottens län, vid kusterna av Kalmar län söder om Kråkelund, vid Blekinge läns östra kust (norr om Torhamnsudde) samt vid Skånes östra och södra kuster må innehavare av enskild fiskerätt även utan myndighets tillstånd sträcka fast redskap från det enskilda vattnet vidare ut i allmänt vatten, dock ej på större avstånd än tvåhundra meter från den stranden följande kurvan för högst tre meters djup vid fastlandet eller vid ö av minst etthundra meters längd.

Vid kusten av Norrbottens län, vid kusterna av Kalmar län söder om Kråkelund, i Blekinge län vid dess östra kust (norr om Torhamnsudde) samt öster om en linje dragen från Torhamnsudde över Videskärs nordspets och Ungskärs sydspets till Ut-längans sydspets ävensom vid Skånes östra och södra kuster må innehavare av enskild fiskerätt även utan myndighets tillstånd sträcka fast redskap från det enskilda vattnet vidare ut i allmänt vatten, dock ej på större avstånd än tvåhundra meter från den stranden följande kurvan för högst tre meters djup vid fastlandet eller vid ö av minst etthundra meters längd.

Vad i — — — — — fiskerättens omfattning.

37 §.

Ertappas någon å bar gärning, då han bedriver olovligt fiske, eller anträffas redskap för sådant fiske utsatt i vattnet, må av länsstyrelsen eller fiskeristyrelsen förordnad fisketillsynsman, samt, där fisket kränker enskild fiskerätt, jämväl vederbörande rättsägare eller hans folk beslagtaga fångsten och redskapet ävensom båt eller annat, som kan antagas äga betydelse för utredning om brottet.

Ertappas någon å bar gärning, då han bedriver olovligt fiske, eller anträffas redskap för sådant fiske utsatt i vattnet, må fisketillsynsman som förordnats av länsstyrelsen eller fiskeristyrelsen, befälhavare å statens fartyg, vilket blivit utsänt för att övervaka ordningen å fiskeplats, samt befattningshavare vid tullverkets kustbevakning beslagtaga fångsten och redskapet ävensom båt eller annat, som kan antagas äga betydelse för utredning om brottet. Enahanda befogenhet tillkommer, där fisket kränker enskild fiskerätt, vederbörande rättsägare eller hans folk.

(Gällande lydelse.)

Har egendom tagits i beslag enligt första stycket, skall anmälan därom göras till närmaste polisman, som har att förfara som om han själv gjort beslaget; dock må fångst, som tagits i beslag av innehavaren av enskild fiskerätt eller hans folk, utan anmälan behållas av fiskerättshavaren.

(Föreslagen lydelse.)

Har egendom tagits i beslag enligt första stycket, skall anmälan därom göras till *vederbörande polis- eller åklagarmyndighet* eller till närmaste polisman. *Den som erhållit sådan anmälan* har att förfara som om han själv gjort beslaget.

Fångst, som tagits i beslag av innehavaren av enskild fiskerätt eller hans folk, må dock, *därest för beslaget ej tillika föreligger annan grund än i denna lag är stadgad*, utan anmälan behållas av fiskerättshavaren.

38 §.

Böter och viten som ådömas enligt denna lag, så ock förverkat redskap eller dess värde, tillfalla kronan.

Förverkad fångst eller dess värde tillfaller, om fisket utan intrång i enskild fiskerätt skett i allmänt vatten eller i fiskådra, kronan och eljest den som har den enskilda fiskerätten.

Förverkad fångst eller dess värde tillfaller, om fisket utan intrång i enskild fiskerätt skett i allmänt vatten eller i fiskådra *eller om fångsten tillika är förverkad på annan grund än i denna lag är stadgad*, kronan och eljest den som har den enskilda fiskerätten.

Förverkat redskap eller dess värde *tillfaller kronan.*

Vite må ----- till frihetsstraff.

41 §.

Då beslut ----- ägde rum.

Är någon missnöjd med länsstyrelses beslut enligt denna lag, må klagan föras hos Konungen genom besvär, vilka skola hava inkommit till jordbruksdepartementet inom två månader efter det klaganden erhöll del av beslutet.

Är någon missnöjd med länsstyrelses beslut enligt denna lag, må klagan föras hos Konungen genom besvär, vilka skola hava inkommit till jordbruksdepartementet inom två månader efter det klaganden erhöll del av beslutet. *Vederbörande fiskeriintendent är på grund av sin befattning behörig att föra klagan över sådant beslut.*

Beslut, som ----- omedelbar efterrättelse.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1955.

F ö r s l a g
till
L a g
om ändrad lydelse av 13 kap. 15 § vattenlagen

Härigenom förordnas, att 13 kap. 15 § vattenlagen den 28 juni 1918 (nr 523) skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

13 KAP.

15 §.

Böter, som enligt denna lag ådömas, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas efter allmänna strafflagen.

Om straff och annan påföljd för den som överträder fiskeförbud, vilket meddelats i anledning av företag enligt denna lag eller motsvarande äldre lag, stadgas i särskild ordning.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1955.

F ö r s l a g
till
L a g
angående ändrad lydelse av 26 § 1 mom. och 31 § 1 mom. lagen
den 3 juni 1938 (nr 274) om rätt till jakt

Härigenom förordnas, att 26 § 1 mom. och 31 § 1 mom. lagen den 3 juni 1938 om rätt till jakt¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

26 §.

1 mom. Den som ————— erlägga jaktvårdsavgift.

Till bevis om att den jagande fullgjort vad honom enligt första stycket åligger skall han vid jakten medföra ett för honom gällande jaktkort; och vare han pliktig att vid anfordran uppvisa kortet för polisman eller

Till bevis om att den jagande fullgjort vad honom enligt första stycket åligger skall han vid jakten medföra ett för honom gällande jaktkort; och vare han pliktig att vid anfordran uppvisa kortet för polisman eller

¹ Senaste lydelse av 26 § 1 mom., se SFS 1951:290.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

med polismans befogenhet utrustad ordningsvakt för jaktbevakning, befattningshavare vid domänverket, lappfogde eller tillsynsman vid lappväsendet, stiftsjägmästare eller dennes biträden ävensom för den som äger, innehar eller vårdar marken eller den eljest där äger jakträtt; skolande den befattningshavare vid domänverket, lappväsendet och stiftsnämnd sålunda tillkommande befogenheten att påfordra uppvisande av jaktkort hava avseende allenast å mark som står under hans förvaltning eller uppsikt.

med polismans befogenhet utrustad ordningsvakt för jaktbevakning, befattningshavare vid domänverket *eller vid tullverkets kust- eller gränsbevakning*, lappfogde eller tillsynsman vid lappväsendet, stiftsjägmästare eller dennes biträden ävensom för den som äger, innehar eller vårdar marken eller den eljest där äger jakträtt; skolande den befattningshavare vid domänverket, lappväsendet och stiftsnämnd sålunda tillkommande befogenheten att påfordra uppvisande av jaktkort hava avseende allenast å mark som står under hans förvaltning eller uppsikt.

31 §.

1 mom. Anträffas å ————— för sig.

Å område där jakträtt tillkommer kronan liksom å de till lapparnas utslutande begagnande anvisade områdena tillkomme enahanda rätt polisman och med polismans befogenhet utrustad ordningsvakt för jaktbevakning ävensom personal vid domänverket samt lappfogde och *lapptillsyningsman*.

Å område där jakträtt tillkommer kronan liksom å de till lapparnas utslutande begagnande anvisade områdena tillkomme enahanda rätt polisman och med polismans befogenhet utrustad ordningsvakt för jaktbevakning ävensom personal vid domänverket *och vid tullverkets kust- eller gränsbevakning* samt lappfogde och *tillsynsman vid lappväsendet*.

Har den ————— i 36 §.

Vad i ————— än kronan.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1955.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland i statsrådet å Stockholms slott den 22 oktober 1954.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler statsrådet Hjalmar Nilson fråga om *ändringar i fiskerättslagen, vattenlagen och jaktlagen* samt anför därvid följande.

Inledning

I propositionen nr 183 till årets vårriksdag framlade Kungl. Maj:t förslag till ny fiskeristadga samt till lagar angående vissa ändringar i lagen om rätt till fiske, vattenlagen och lagen om rätt till jakt. I fråga om förslaget till fiskeristadga begärdes riksdagens yttrande, medan lagförslagen förelades riksdagen för antagande. Ärendet hänvisades till tredje lagutskottet som i sitt utlåtande nr 28 hemställde, att riksdagen måtte såsom yttrande över förslaget till fiskeristadga åberopa vad utskottet i utlåtandet anført rörande nämnda förslag samt att riksdagen måtte antaga de genom propositionen framlagda lagförslagen.

I skrivelse nr 348 den 29 maj 1954 har riksdagen anmält *dels* att första kammaren avslagit utskottets i sagda utlåtande gjorda hemställan, *dels ock* att andra kammaren bifallit samma hemställan.

Ny fiskeristadga har därefter utfärdats den 24 september 1954 (nr 607).

Frågan om antagande av de i propositionen framlagda lagförslagen, vilken handlagts enligt § 87 regeringsformen, har emellertid jämlikt § 63 riksdagsordningen förfallit.

Jag anhåller nu att ånyo få anmäla detta ärende. Samtidigt torde lämpligen ett par ytterligare frågor om ändring i fiskerättslagen kunna behandlas.

Den första nya frågan gäller ändring av 41 §. I sitt nyss nämnda utlåtande har tredje lagutskottet i samband med behandling av 41 § i förslaget till fiskeristadga ifrågasatt huruvida det icke vore lämpligt att i fiskerättslagen, i likhet med vad som föreslagits beträffande fiskeristadgan, upptaga ett uttryckligt stadgande om rätt för fiskeriintendent att anföra besvär

över länsstyrelses beslut i fiskefrågor. I anledning härav har yttrande inhämtats från fiskeristyrelsen.

I en till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet ställd skrivelse den 30 januari 1953 har Ostkustens ålfiskareförbund, förening u. p. a., anhållit om ändring av den i 3 § lagen om rätt till fiske angivna gränspunkten mellan östra och södra kusten av Blekinge län. I anledning av denna framställning har inom departementet utredning verkställts och upprättats en promemoria, över vilken efter remiss yttranden avgivits av förbundet, fiskeristyrelsen, Blekinge läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott samt Blekinge läns havsfiskeförening.

Jag anhåller att i detta sammanhang få upptaga även dessa frågor.

Ändring av fiskerättslagen

De tidigare ändringsförslagen

De föreslagna ändringarna av 37 och 38 §§ lagen om rätt till fiske är desamma som upptagits i propositionen nr 183. Ändringarna innebär i huvudsak en samordning av förverkandebestämmelserna i denna lag med motsvarande föreskrifter i den nya fiskeristadgan. Därjämte föreslås, att befälhavare på fisketillsynsfartyg och befattningshavare vid tullverkets kustbevakning skall få motsvarande befogenheter i fråga om fisketillsynen som tillkommer dem enligt den nya fiskeristadgan. I fråga om detaljerna i ändringsförslagen och motiven till dessa torde jag få hänvisa till propositionen nr 183 (s. 145, 146, 148, 160, 162—187, 201—203, 215, 216). Mot de föreslagna ändringarna har tredje lagutskottet ej gjort någon erinran.

Besvär rätt för fiskeriintendent

I den nya fiskeristadgan har i 41 § intagits en uttrycklig bestämmelse om att vederbörande fiskeriintendent på grund av sin befattning är behörig att föra klagan över beslut, som länsstyrelsen meddelat med stöd av stadgan. Motsvarande bestämmelse fanns även i den tidigare stadgan. Lagen om rätt till fiske innehåller däremot intet stadgande om fiskeriintendents besvär rätt. Av motiven till nämnda lag framgår emellertid att sådan rätt ändock ansetts tillkomma honom. På grund härav upptog fiskeristyrelsen ej heller i förslaget till ny fiskeristadga något sådant stadgande.

I *propositionen nr 183* har jag i denna fråga anfört följande (s. 192).

I 12 § andra stycket gällande fiskeristadga har uttryckligen angivits, att fiskeriintendent på grund av sin befattning är behörig att föra klagan över länsstyrelses beslut. Vid tillkomsten av fiskerättslagen har det, som fiskeristyrelsen påpekat, icke ansetts nödvändigt att införa en motsvarande bestämmel-

se i denna lag. På grund härav har fiskeristyrelsen ansett, att den nu gällande bestämmelsen i fiskeristadgan ej bör överföras till den nya stadgan. Några remissinstanser, bland andra tre fiskeriintendenter, har emellertid ansett att så bör ske. Som skäl härför har åberopats, att det ej kunde anses givet att intendent utan särskilt stadgande hade besvärsrätt samt att en uttrycklig bestämmelse i varje fall kunde vara av värde som upplysning för allmänheten. Fiskeriintendent torde visserligen utan särskilt stadgande vara behörig att anföra besvär över beslut, som länsstyrelse meddelar med stöd av fiskeristadgan. Om den härom gällande bestämmelsen i nuvarande fiskeristadga borttages kan emellertid missuppfattning ske. Med hänsyn härtill och till det värde, som bestämmelsen kan ha som upplysning för allmänheten, har jag föreslagit, att nu gällande bestämmelse bibehålles och intages i ett tredje stycke av 41 §. Det synes ej vara erforderligt att i anledning härav införa en motsvarande bestämmelse i fiskerättslagen.

Tredje lagutskottet ifrågasatte om det icke vore lämpligast med ett uttryckligt stadgande även i fiskerättslagen och anförde härom (utlåtande nr 28, s. 76).

Föredragande statsrådet framhåller i nu förevarande proposition, att fiskeriintendent visserligen utan särskilt stadgande torde vara behörig att överklaga länsstyrelsens jämlikt fiskeristadgan meddelade beslut men att den uttryckliga bestämmelsen om besvärsrätt för fiskeriintendent, som förefinnes i nu gällande fiskeristadga, likväl bibehållits *dels* därför att missuppfattning kunde ske, om den borttoges, och *dels* emedan den kunde vara av värde som upplysning för allmänheten. Utskottet, som i och för sig intet har att erinra mot vad föredragande statsrådet sålunda anført, ifrågasätter emellertid om det under sådana förhållanden icke vore lämpligast att även i fiskerättslagen upptaga ett uttryckligt stadgande om besvärsrätt för fiskeriintendent. Frågan härom synes böra ånyo övervägas av Kungl. Maj:t.

I anledning av vad utskottet sålunda anført har jag ånyo inhämtat *fiskeristyrelsens yttrande* i frågan. Styrelsen har i ärendet hört fiskeriintendenterna i Västerhavets och Österhavets distrikt, vilka båda ansett lämpligt att även i fiskerättslagen fiskeriintendenternas besvärsrätt genom särskilt stadgande framhålles. För egen del har styrelsen uttalat, att den icke har något att erinra mot att — om så anses lämpligt — ett sådant stadgande införes.

Föredragande statsrådet. Såsom jag i propositionen nr 183 anført fanns starkare skäl för att till nya fiskeristadgan från den gamla överföra en bestämmelse om fiskeriintendents besvärsrätt än att i fiskerättslagen införa ett stadgande, som — fastän även då en sådan bestämmelse fanns i gällande fiskeristadga — vid dess tillkomst ansågs ej erforderligt.

Tredje lagutskottet har emellertid i likhet med några remissinstanser ansett, att frånvaron av en uttrycklig bestämmelse möjligen kan föranleda missuppfattning. Då detta icke är uteslutet och då en uttrycklig bestämmelse kan vara till upplysning för allmänheten, har jag intet emot att en sådan införes. Jag föreslår därför, att i 41 § lagen om rätt till fiske införes ett stadgande om fiskeriintendents besvärsrätt av huvudsakligen samma lydelse som motsvarande stadgande i 41 § fiskeristadgan.

Gränspunkten mellan Blekinge läns södra och östra kust

Framställningen

Ostkustens ålfiskareförbund har i den tidigare omnämnda skrivelsen hemställt om ändring av den i 3 § fiskerättslagen angivna gränspunkten mellan Blekinge läns östra och södra kust, nämligen Torhamnsudde. Till stöd här för har förbundet anfört följande.

Sedan den nya fiskerättslagen trätt i kraft, har ålfiskarna på öarna Långören, Ungskär och Utlängan utanför Torhamnslandet i Blekinge blivit försatta i en mindre önskvärd undantagsställning i fråga om rätten till fiske utanför dessa öars ostkust jämfört med deras yrkesbröder på fastlandet. I den senaste fiskerättslagstiftningen har nämligen gränsen mellan Blekinge läns ost- och sydkust dragits vid Torhamnsudde. Fråga är, om det ur rent geografisk synpunkt är riktigt att hänföra dessa öar till sydkusten. De är mera att betrakta såsom en direkt fortsättning av ostkusten. Särskilt framträder likheten med fastlandet i fråga om djupkurvorna och bottenförhållandena på östra sidan av öarna. Även ur fiskenäringsynpunkt är de att hänföra till ostkusten, enär samma förutsättningar för och art av fiske gäller för östra sidan av ifrågavarande öar som för fastlandets ostkust. Befolkningen på öarna driver nästan undantagslöst ålfiske såsom huvudnäring. På fastlandet får man generellt utsätta ålbottengarn 200 meter utanför 3-metersdjupet (3-meterskurvan), varemot man söder om Torhamnsudde ej utan särskilt tillstånd får utsträcka garnen längre än till 300-meterslinjen eller intill 3-meterskurvan, där denna går längre ut. Tidigare gällde 180-metersregeln även för nämnda öar. Dessa förhållanden medför, att ålfiskarna på öarna har fått vidkännas en minskning av värdet utav sina ålfisken, som ej kan gottgöras genom tillfälliga tillstånd till utsträckt fiskerätt.

Förbundet har i första hand hemställt, att gränspunkten skall bestämmas till »cirka 150° från Utlängans södra udde». Om detta ej ansågs lämpligt, yrkades att en särbestämmelse skulle givas, enligt vilken för östra sidan av de nämnda öarna skulle gälla samma bestämmelser som för länets östra kust. Vidare har förbundet framhållit, att det ur allmän synpunkt vore bättre att gränspunkten ändrades på sätt förbundet föreslagit än att ägarna av berörda, mycket värdefulla fisken skulle behöva begära ersättning för minskade fångster och värdeminskning å fiskefastigheterna.

Gällande rätt

För bedömande av de verkningar i fiskerättsligt avseende, som ett bifall till ålfiskareförbundets framställning skulle få, lämnas här en redogörelse för de huvudsakliga olikheterna i fiskerättslagens bestämmelser rörande fisket på, å ena sidan, östra, å andra sidan, södra kusten av Blekinge.

Gränsen mellan enskilt och allmänt vatten. För här berörda delar av Blekinge läns kust gäller samma bestämmelser rörande gränsen mellan enskilt och allmänt vatten. Enligt 2 § lagen den 1 december 1950 om gräns mot all-

mänt vattenområde hänföres till fastigheterna (enskilt vatten) *dels* allt vatten inom 300 meter från fastlandet eller från ö av minst 100 meters längd ävensom, på de ställen där den stranden följande kurvan för högst 3 meters djup går längre ut, allt vatten inom denna djupkurva (*s. k. strandvatten*), *dels* allt vatten, som har förbindelse med öppna havet allenast över vatten som nu sagts (*s. k. enklavvatten*).

Enligt 3 § hänföres vid rikets östra och södra kuster (intill Listershuvud i Blekinge) till fastigheterna tillika allt vatten, som väl har annan förbindelse med öppna havet än i 2 § angives men ej av större bredd än en kilometer räknat från fastlandet eller från ö av minst 100 meters längd (*s. k. kilometervatten*).

Före den 1 januari 1951 gällde (med vissa här ej aktuella undantag) att saltsjöfisket inomskärs tillhörde dem som ägde stränder och holmar omkring fiskevattnet, samt att vid öppna havsstranden och utom skären strandägarens enskilda fiskerätt omfattade allt det vatten som fanns till och med 180 meter från det ställe invid stranden, där stadigt djup av 2 meter vidtog. I »öppna havet» därutanför ägde varje svensk undersåte rätt att fiska.

Fisket i allmänt vatten. I fråga om fiske i allmänt vatten med rörligt redskap gäller att fisket är fritt (1 § fiskerättslagen).

Beträffande fiske med fast redskap i allmänt vatten är huvudregeln, att detta får ske endast efter tillstånd av fiskeristyrelsen eller, då dispensen endast avser viss person, av länsstyrelsen.

Enligt 2 § må innehavare av enskild fiskerätt icke förvägras tillstånd att från det enskilda vattnet sträcka fast redskap vidare ut i allmänt vatten, såvitt det prövas kunna ske utan men för annan fiskande.

De ovan nämnda bestämmelserna gäller såväl östra som södra blekingekusten. I 3 § gives däremot en föreskrift, som avser östra, men ej södra kuststräckan. Där stadgas, att vid bl. a. Blekinge läns östra kust (norr om Torhamnsudde) innehavare av enskild fiskerätt även utan myndighets tillstånd må sträcka fast redskap från det enskilda vattnet vidare ut i allmänt vatten, dock ej på större avstånd än 200 meter från den stranden följande kurvan för högst 3 meters djup vid fastlandet eller vid ö av minst 100 meters längd. Beträffande den som stöder sin fiskerätt på avtal, urminnes hävd, dom, skattläggning eller annan särskild grund gäller den fria utsträckningsrätten allenast såvitt den ej strider mot vad som i dylik ordning är bestämt angående fiskerättens omfattning.

Enligt kungl. brev den 27 maj 1898 och den 14 januari 1927 äger varje svensk undersåte idka ålfiske med ålhomnor med högst 1,5 meters höjd utanför Blekinge läns kust i allmänt vatten, skattlagda ålfiskens rätt dock oförkränt.

Fisket i enskilt vatten. Huvudregeln är (5 §) att fisket i enskilt vatten endast tillkommer fiskerättshavaren (jordägaren eller den som enligt avtal, urminnes hävd, dom eller skattläggning eller på annan särskild grund äger

rätt till fisket). Från denna huvudregel stadgas flera undantag. Såvitt angår Blekinge läns kust är de följande.

Fiske med långrev är på södra kusten fritt ända intill stranden (11 §). På östra kusten får sådant fiske ske endast där vattnet är minst 20 meter djupt och vattnet tillika har förbindelse med öppna havet av större bredd än en kilometer (14 §). Fiske med tobisnot är helt fritt (9 och 11 §§). Fiske med nät, som är att hänföra till rörligt redskap, är på södra kusten helt fritt (11 §) men på östra kusten fritt blott i vad gäller fiske med skötar och sillnät efter strömming (sill) eller skarpsill (9 §). Fiske med annat rörligt redskap (t. ex. med not eller spinnspö) än som tidigare nämnts är vid södra kusten fritt 300 meter från fastlandet eller från ö av minst 100 meters längd, eller, om 3 meters-kurvan går längre ut, utanför denna (11 §). (Fisket är alltså enskilt blott på »strandvatten»). På östra kusten är detta fiske helt förbehållet innehavaren av den enskilda fiskerätten (på såväl »strandvatten» och »enklavvatten» som »kilometervatten»). Fiske med fast redskap är förbehållet innehavaren av den enskilda fiskerätten (5 §). En hel del sedvanor har genom nu nämnda bestämmelser legaliserats. Emellertid gäller enligt 15 § en allmän regel att, om å viss ort de fiskande oklanderat och efter gammal sed bedrivit fiske i enskilt vatten vid havskust utöver vad nu i allmänhet är medgivet, skall vad sålunda tillämpats gälla, dock icke i fråga om sillfisket.

Ersättning för mistad fiskerätt. Enligt lagen den 1 december 1950 om ersättning för mistad fiskerätt m. m. kan ersättning utgå av statsmedel:

1) till ägare av vattenområde för värdet av fiskerätt och annan förmån, som han förlorar genom den nya gränsdragningen mot allmänt vatten, samt för annan skada som därigenom tillskyndas honom;

2) till jordägare, vilkens fiskerätt inskränkes därigenom att jämlikt 6—13 §§ eller 18 § fiskerättslagen annan än innehavaren av den enskilda fiskerätten må bedriva fiske, som enligt äldre lag var förbehållet strandägaren;

3) till den som enligt urminnes hävd, dom eller skattläggning eller på annan särskild grund innehar fiskerätt, vilken helt eller delvis blir utan verkan till följd av att enligt den nya lagstiftningen enskild fiskerätt ej gäller i allmänt vatten eller till följd av stadgandena i 6—20 §§ fiskerättslagen;

4) till den som den 1 januari 1951 på grund av servituts- eller nyttjanderättsupplåtelse åtnjuter förmån, vilken helt eller delvis går förlorad av skäl som angivits under 1)—3).

Ersättningsanspråk skall vid påföljd av talans förlust framställas hos fiskevärderingsnämnd före den 1 januari 1956.

Motiven för att i fråga om rätten att utsträcka fast redskap skillnad gjorts mellan södra och östra kusten av Blekinge län. Fiskerättskommittén föreslog, att en bestämmelse av samma innebörd, som den i 3 § fiskerättslagen upptagna, skulle gälla för samtliga kuster. Som motiv härför anförde kommittén (SOU 1947: 47, s. 92) i huvudsak följande.

I samband med frågan om den allmänna frifiskegränsen har framhållits, att den av fiskerättskommittén föreslagna nya gränsdragningen mellan enskilt och fritt fiskevatten på sina ställen kunde utfalla ogynnsamt för vederbörande strandägare i jämförelse med vad som för närvarande gäller. I de flesta fall torde förlusten ej komma att representera något större ekonomiskt värde. Det bör dock icke förbises, att just vid sådana långgrunda stränder, som här åsyftas, flerstädes bedrivs ett mycket inkomstbringande fiske med fast redskap, exempelvis ålbottengarn, som vid en tillämpning av de nya reglerna kan komma att till en större eller mindre del falla utanför det enskilda fiskevattnet. Så blir i särskilt hög grad fallet på ställen, där en extensiv tolkning av 180 m-regeln vunnit tillämpning. Även om, såsom i annat sammanhang framhållits, fiskerättskommittén för sin del ifrågasätter denna tolknings riktighet, måste man dock räkna med möjligheten, att den godkännes och att strandägarna i enlighet därmed finge rätt till ersättning för mistad fiskerätt, stundom med stora belopp. Någon skyldighet för strandägare att söka tillstånd till utsträckning av sitt redskap föreligger naturligtvis icke, liksom man ej heller kan utgå från att ett begärt tillstånd alltid skulle komma att beviljas. Å andra sidan komme det fria fisket knappast att vinna på förändringen, eftersom det ej gärna kan tänkas att tillstånd skulle meddelas en främmande fiskare att utsätta fast redskap som direkt fortsättning av en strandägars. Ur fiskerinäringens synpunkt skulle alltså den nya ordningen knappast medföra någon fördel, i varje fall icke i proportion till de sannolikt betydande kostnader som skulle uppkomma för det allmänna.

På grund härav har det syntts kommittén skäligt, att genom ett generellt stadgande vederbörande strandägare (fiskerättshavare) tillförsäkras viss rätt att *utan tillståndsprövning* utsträcka fast redskap över frivattensgränsen. Denna rätt synes böra begränsas till att gälla vid sådana ställen, där tremeterskurvan löper mer än 100 meter från stranden. I enlighet härmed skulle åt stadgandet ges det innehållet, att eljest tillståndskrävande redskap må från enskilt fiskevatten av fiskerättshavaren sträckas vidare ut i fritt fiskevatten intill 200 meter från den stranden följande 3m-kurvan. Det torde knappast behöva befaras, att den förmån som sålunda skulle beredas vissa fiskerättshavare komme att utnyttjas till förfång för andra fiskande eller i varje fall medföra någon praktiskt betydelsefull minskning i den rätt till fritt fiske, som nu är medgiven. I viss omfattning läser rättsmissbruk kunna förhindras genom sådana bestämmelser om »fiskets vård och lämpliga bedrivande», som enligt 9 § fiskeristadgan får meddelas av länsstyrelse. Å andra sidan torde den föreslagna förmånen i de allra flesta fall innebära tillräcklig kompensation för de ogynnsamma verkningar, som den nya gränsdragningen skulle kunna få för det av strandägarna eller andra fiskerättshavare bedrivna fisket med tillståndskrävande redskap, och därigenom i väsentlig grad reducera den ersättningskyldighet som den nya gränsdragningen kan komma att medföra för statsverket.

Av *remissinstanserna* lämnade — såsom framgår av propositionen nr 60 till 1950 års riksdag (s. 53—55) — flertalet förslaget utan erinran. Några avstyrkte emellertid. Som exempel må nämnas följande. *L a n t b r u k s s t y r e l s e n* erinrade, att ett generellt utsträckningsmedgivande bland annat kunde medföra avsevärd skada för angränsande fisken. Enligt styrelsens mening borde utsträckningsrätt kunna givas endast åt den som ägde anspråk på ersättning för mistat fiske och frågan om sådan rätt prövas av

vederbörande fiskevärderingsnämnd i samband med ersättningsanspråket. Blekinge läns havsfiskeförening ansåg, att utsträckningsrätten borde göras beroende av tillstånd och att sådan rätt ej borde medgivas med mindre det vore tydligt att den ej lände till men för annan fiskande. Fiskeriintendenten i södra distriktet framhöll — dock utan att formligen avstyrka förslaget om fri utsträckningsrätt — att denna rätt i många fall kunde leda till intressekonflikter av olika slag. Sålunda kunde ett ålbottengarn som utsträcktes komma att utestänga ålen från ett skattlagt ålfiske som vore bestämt till sin längd och därför ej finge utökas. Därför borde beaktas att det i vissa orter, t. ex. Hallands län, vore förbjudet att fiska i närheten av fasta fisken. I dylika fall kunde utsträckningsrätten medföra att det förbjudna området ökades till förfång för det fria fisket.

I *lagrådsremissen* upptogs ifrågavarande bestämmelser i 11 § och hade följande lydelse (propositionen, s. 150):

»11 §.

Vid kusten av Norrbottens län, i Kalmar län söder om Kråkelund och vid Blekinge läns östra kust må fiskerättsägare som sägs i 10 § andra stycket även utan myndighets tillstånd från enskilt fiskevatten sträcka fast redskap vidare ut i fritt fiskevatten, dock ej på större avstånd än tvåhundra meter från den stranden följande kurvan för högst tre meters djup vid fastlandet eller vid ö eller holme av minst etthundra meters längd.

Vad i första stycket stadgas skall dock beträffande innehavare av särskild rättighet till fiske gälla allenast såvitt rättigheten ej är snävare begränsad än där sägs.»

Departementschefen anförde som motiv till detta stadgande (propositionen, s. 56) följande.

Beträffande kommitténs förslag om viss rätt för strandägare att utan särskilt tillstånd sträcka fast redskap ut i frivattnet vill jag framhålla att förefintligheten av en dylik befogethet säkerligen kan avsevärt nedbringa anspråken mot statsverket på ersättning för mistad fiskerätt. Å andra sidan kan det, såsom anmärkts i remissyttrandena, vara förenat med vissa olägenheter att medgiva dylik utsträckning utöver gränsen för vad som hittills betraktats såsom enskilt fiskevatten. En föreskrift, varigenom utsträckningsrätten begränsades till sådant vatten skulle dock uppenbarligen icke vara lämplig, bl. a. enär svårigheter alltid måste möta att efter längre tids förlopp tillämpa en upphävd lag. Ej heller torde det vara lyckligt att, på sätt lantbruksstyrelsen förordat, överlämna åt fiskevärderingsnämnderna att i samband med prövning av ersättningsfrågor avgöra om och i vad mån sökanden i stället borde erhålla gottgörelse i form av fri utsträckningsrätt. Förutom att detta mången gång kunde bli en vansklig och ömtålig uppgift, skulle en sådan ordning medföra den nackdelen att det icke utan tillgång till nämndens protokoll kunde fastställas, huruvida i ett visst fall utsträckningsrätt vore för handen eller ej. Även om — såsom tänkbart vore — dylika avgöranden överflyttades till Kungl. Maj:t, skulle motsvarande nackdel kvarstå.

Departementschefen anförde därefter, att en lämpligare utväg syntes vara att fri utsträckningsrätt medgavs utan särskild prövning men endast vid sådana långgrunda kuststräckor där yttergränsen för det enskilda fiskevattnet ansågs gå tämligen långt från stranden och där strandägarna bedrev ett särskilt inkomstbringande fiske med fasta redskap, medan det fria yrkesfisket var av sådan art att från frifiskarhåll nämnvärt intresse i allmänhet saknades för en inskränkning i strandägarnas rätt att fiska med fasta redskap. I enlighet härmed förordade han, att utsträckningsrätt av den omfattning kommittén föreslagit skulle tillkomma fiskerättshavare i Norrbottens och Kalmar län samt vid östra kusten av Blekinge län. I övriga delar av landet borde däremot en strandägare lika litet som en annan fiskande äga att utan tillstånd begagna fast redskap i frivatten. Sådant tillstånd krävdes även enligt gällande rätt. De gällande bestämmelserna i ämnet vore emellertid något förmånligare för strandägare än för andra. Därest en strandägare ville sträcka fast redskap ut över yttergränsen till sitt enskilda fiskevatten, skulle nämligen enligt lagens ordalydelse hans begäran därom alltid bifallas, om det kunde ske »utan men för annan fiskande». Då detta på vissa håll, till exempel vid Skånes sydkust, betraktades som en förmån av ej ringa ekonomiskt värde, borde en motsvarande föreskrift upptagas i den nya lagen.

Lagrådet föreslog — förutom vissa redaktionella jämkningar — att uttrycket »Blekinge läns östra kust» skulle förtydligas.

I anledning av lagrådets yttrande verkställdes en huvudsakligen redaktionell överarbetning av lagförslaget, varvid i propositionen bland annat gjordes den ändringen, att efter orden »Blekinge läns östra kust» inom parentes tillades »norr om Torhamnssudde». Denna ändring ansågs vara av formell natur (propositionen, s. 226). Något motiv för den valda gränspunkten anfördes ej. 11 § framflyttades som 3 §.

I *motion II: 441* hemställdes, att den tillståndsfria utsträckningsrätten skulle gälla också vid Skånes östra och södra kuster. I *motion I: 362* yrkades, att sådan rätt skulle avse även Blekinge läns södra kust och Skånes östra kust, varemot i *motionerna I: 365* och *II: 442* hemställdes, att den icke skulle avse någon del av Blekinge läns kust.

Tredje lagutskottet föreslog i utlåtande nr 23 till 1950 års höstriksdag bifall till den i propositionen föreslagna lydelsen av 3 § med allenast den ändringen, att den fria utsträckningsrätten skulle avse även Skånes östra och södra kuster. Som motiv härför anfördes:

Kungl. Maj:t har föreslagit, att vid vissa särskilt i lagtexten uppräknade kuststräckor innehavaren av enskild fiskerätt skall även utan myndighets tillstånd få sträcka fast redskap från det enskilda vattnet vidare ut i allmänt vatten, dock högst 200 meter från tremetersdjupet. Denna bestämmelse skulle gälla vid kusterna av Norrbottens län och Kalmar län söder om Kråkelund (inbegripet Öland) samt vid östra kusten av Blekinge län. Kusten är där ofta så långgrund att man ännu 100 meter från stranden icke har nått tremetersdjupet. För samtliga nyssnämnda kuster synes bestämmel-

sen väl motiverad och utskottet kan ej tillstyrka det i två motioner (I: 365 och II: 442) framförda förslaget att denna rätt icke skulle avse Blekinge läns östra kust. Liknande förhållanden som vid de i lagförslaget uppräknade kusterna torde råda även vid Skånes östra och södra kuster, och utskottet vill därför förorda att — på sätt yrkats i motionen II: 441 och, för Skånes östra kust, jämväl i motionen I: 362 — samma bestämmelse om utsträckningsrätt skall gälla vid dem. I allmänhet torde visserligen därstädes utsträckningsrätt kunna erhållas efter ansökan hos myndighet, men om utsträckningsrätten blir oberoende av myndighets beslut, vinnes större trygghet för de fiskande, och ersättningskostnader för statsverket undvikes. Vid dessa långgrunda kuster torde det vattenområde, som den tillståndsfria utsträckningsrätten skulle avse, i regel ingå i det i 1896 års lag bestämda enskilda fiskevattnet, men det blir genom gränslagens regler allmänt vatten. Den ersättningsskyldighet för staten mot de enskilda, som följer härav, blir mindre eller bortfaller om strandägarna får tillståndsfri utsträckningsrätt. Av vad nyss sagts om huru långt enskilt vatten sträcker sig enligt gällande lag följer också att ett genomförande för Skånes östra och södra kuster av den tillståndsfria utsträckningsrätten i stort sett knappast medför någon utvidgning av den enskilda rätten i förhållande till gällande lag. Något annat fiske, vare sig frifiske eller angränsande fast fiske, torde icke kunna lida intrång genom en utvidgning av den tillståndsfria utsträckningsrätten till att gälla även Skånes östra och södra kuster.

Utskottet anförde vidare, att vid Blekinge läns södra kust däremot, ej minst vid Listerlandet, en tillståndsfri utsträckningsrätt mångenstädes torde skada annat fiske och medföra en opåkallad utflyttning av den enskilda fiskerätten. Utskottet avstyrkte därför att, på sätt föreslagits i motionen I: 362, sådan utsträckningsrätt infördes även vid Blekinge läns södra kust.

Riksdagen biföll i denna del utskottets hemställan (skrivelse nr 380).

Departementspromemorian

I den tidigare omnämnda departementspromemorian har till en början givits en redogörelse för förbundets framställning och för gällande rätt. I anslutning härtill uttalas, att en sådan lagändring som förbundet föreslagit skulle inverka ej blott på fisket med fast redskap utan även på rätten till fiske med rörligt redskap på enskilt vatten.

I promemorian redovisas därefter underhandsyttranden från byråchefen i fiskeristyrelsen C. Hessle och fiskeriintendenten i Västerhavets distrikt S. Sahlén.

Hessle har uttalat, att en flyttning av gränspunkten från Torhamnsudde till Utlängans sydspets visserligen kunde övervägas. Åtskilliga skäl kunde emellertid anföras mot en utsträckning av Blekinge läns ostkust i lagens mening ned till denna punkt. Rent lagtekniskt sett vore sålunda en dylik åtgärd ganska besvärlig. För undvikande av oklarhet bleve det nämligen nödvändigt att noggrant definiera en gränslinje från Torhamnsudde över den kedja av fem öar (Hammarören, Långören, Videskär, Ungskär och Utlängan) som i sydsydvästlig riktning utgår från nämnda udde.

För innehavarna av enskild fiskerätt skulle förändringen bland annat inne-

bära att öster om nämnda gränslinje 3 § bleve tillämplig och att bottengarn alltså utan särskilt tillstånd finge utsträckas 200 meter från tremeterskurvan. Att märka vore emellertid dels att antalet fiskerättshavare, som skulle dra fördel av denna rätt vore mycket ringa, troligen mindre än 10, dels att det knappast torde kunna anföras något sakligt skäl varför just dessa skulle ha större rättigheter än andra av samma kategori i Blekinge skärgårdsområde, dit ifrågavarande öar ostridigt hörde, dels slutligen att, så vitt fiskeristyrelsen hade sig bekant, det icke hittills förelegat någon svårighet att i rimlig utsträckning tillmötesgå dessa fiskerättshavares ansökningar om tillstånd att få utsträcka sina ålbottengarn ut på allmänt vatten.

Den ifrågasatta gränsförflyttningen skulle vidare innebära, att fisket med rörliga redskap vid östra sidan av förenämnda ökedja skulle regleras av 9 § i stället för av 11 §, varav följde att fisket med dessa redskap här skulle högst betydligt inskränkas i enskilt vatten. Detta skulle säkerligen uppväcka en betydande opposition bland det övervägande flertalet av yrkesfiskarena i Blekinge skärgård. En sådan åtgärd kunde också sägas utgöra ett steg tillbaka i förhållande till hela den utveckling mot ett allt friare fiske, som återspeglades i de senare årens lagstiftning.

Sahlin har anlagt i stort sett samma synpunkter som *Hessle* och förklarat, att åtskilligt talade mot den föreslagna gränsdragningen, men att han dock icke motsatte sig en utredning i frågan.

Därefter har enligt promemorian — i anslutning till en utredning om vissa andra frågor som berörde fisket i Blekinge — ett sammanträde i ärendet hållits den 24 juni 1954. Transumt av därvid hållet protokoll torde få fogas till statsrådsprotokollet som *Bilaga 1*.

Vid sammanträdet förklarade representanten för Ostkustens ålfiskareförbund, att förbundet vore tillfredsställt med en bestämmelse som, utan att gränspunkten ändrades i vad den berörde annat fiske, i fråga om ålfiske på öarnas ostsida gav fiskarena samma rätt att utsträcka ålbottengarn, som gällde för kuststräckan norr om Torhamnsudde. Mot en sådan bestämmelse hade övriga intressenter intet att erinra. Däremot framfördes invändningar mot en flyttning av gränspunkten så att det fria fisket på enskilt vatten berördes.

I promemorian anföres därefter.

Av bland annat skäl som *Hessle* och *Sahlin* anfört torde det ej vara lämpligt att nu ändra gränspunkten mellan Blekinge läns södra och östra kust. En sådan ändring skulle i avsevärd grad inverka på rätten till fritt fiske på ostsidan av ifrågavarande öar. Öarna tillhör vidare Blekinge skärgård. För fisket med rörliga redskap torde där samma bestämmelser böra gälla.

Vad angår rätten att sträcka fast redskap från enskilt vatten ut i allmänt vatten, synes däremot vissa skäl tala för att samma rätt härtill bör gälla för ostsidan av öarna som för Blekinge läns ostkust. Av förarbetena till 3 § fiske-rättslagen synes framgå att den fria utsträckningsrätten ansetts böra gälla på sådana kuststräckor, där stränderna i allmänhet är så grunda att tre-

meterskurvan ligger mer än 100 meter från stranden. Där så är fallet skulle eljest ålfiskarena i regel få sin tidigare fiskerätt inskränkt genom den nya gränslagen. Detta skulle i sin tur medföra ersättningsanspråk mot kronan och sådana anspråk skulle troligen komma att framställas även om fiskarena regelmässigt fick tillstånd att utnyttja den tidigare sättningslinjen. Ett tillståndstvång skulle nämligen medföra minskad trygghet och därmed en värdeminskning för fisket.

Dessa motiv torde ge ett gott stöd åt förbundets framställning. Stränderna på ostkusten av ifrågavarande öar är mycket långgrunda. Enligt vad som upplysts vid det förut nämnda sammanträdet i Torhamn användes därför med stöd av de tidigare bestämmelserna om gräns mot allmänt vatten sättningar som sträcker sig på upp till 600 meter från stranden. Spörsmålet om fri utsträckningsrätt på ostsidan av dessa öar torde ej särskilt ha uppmärksamrats, då gränspunkten efter lagrådsbehandlingen angavs vara Torhamnsudde. Om en linje drages efter östra fastlandskusten vidare ut i havet följer den i stort sett östra stranden av dessa öar. Öarna ingår visserligen i Blekinge södra skärgård men detta torde ej spela någon roll för frågan om införande av en särbestämmelse endast för fisket med fast redskap på öarnas ostkust.

Då sålunda skäl synes tala för förbundets framställning, sådan den slutligt bestämts vid sammanträdet i Torhamn, har utkast till ändrad lydelse av 3 § fiskerättslagen upprättats. Utkastet har avfattats med hänsyn till önskemålet att begreppet »Blekinge läns östra kust» icke bör ändras utan får bibehålla samma innebörd på samtliga ställen där det förekommer i lagen.

I det vid promemorian fogade författningsförslaget har de delar av Blekinge län, för vilka den i 3 § avsedda utsträckningsrätten skall gälla, angivits med orden »vid Blekinge läns östra kust (norr om Torhamnsudde), vid östra kusten av öarna Långören, Videskär, Ungskär och Ullängan i Jämjö kommun av Blekinge län».

Remissyttranden

Över departementspromemorian har som tidigare nämnts yttranden infördrats.

Ostkustens ålfiskareförbund anför, att förbundet icke har något att erinra mot den i promemorian föreslagna lagändringen, men att en flyttning av gränspunkten på sätt förbundet ursprungligen föreslagit ur fiskarens synpunkt skulle vara att föredraga. Förbundet yttrar vidare.

Av utredningen framgår, att en ändring av gränsdragningen skulle medföra icke oväsentliga ändringar i rätten till fiske i valtven runt ifrågavarande öar. På den punkten har dock förbundet genom inhäntade uppgifter styrkts i sin tidigare uppfattning, att det fiske, som bedrivs i dessa vatten av andra än de enskilda fiskerättsinnehavarna är av mycket ringa betydelse. Det fiske, som mest bedrivs där av andra än innehavare av enskild fiskerätt, är fiske av flundra, detta mest på allmänt vatten strax utanför det enskilda vattenområdet. Vid en kontroll har det visat sig, att

16 familjeförsörjare och en ensamstående person har sin huvudsakligaste inkomst av ålfisket. Fisket på Långören och Utlängan är delat på flera smålotter. Det fiske, som i stort sett mest bedrivs runt öarna ifråga, är fiske med spinnsjö, vilket ogenerat försiggår intill stranden och till sin övervägande del utövas av sportfiskare. Det synes därför i detta sammanhang böra påpekas, att innehavarna av enskild fiskerätt vid öarna börjar göra sig den frågan, om det inte är på tiden att beivra detta fiske inne på strandvattnen vid risk att det annars om några år kan räknas till sedvane-fiske, som ju kan legaliseras enligt 15 §. De ekonomiska konsekvenserna för icke enskilda fiskerättsinnehavare bleve nog desamma om öarna räknas till ostkusten eller sydkusten. I inhämtade yttranden från fiskeristyrelsen har det ifrågasatts, varför innehavare av enskild fiskerätt öster om omnämnda öar skulle ha större rättigheter än samma kategori i Blekinge övriga skärgårdsområde (dit ifrågavarande öar ostridligen hör, enligt fiskeristyrelsen). Nu är det så, att väster om ifrågavarande öar förekommer intet fiske med ålbottengarn förrän i Ronneby skärgård, närmare bestämt vid Göödde. Följden blir att fiskarna på Långören och Utlängan ej har kontakt med den övriga sydkusten utan med rätta känner, att de har alla intressen beträffande fisket gemensamma med de övriga fiskarna på ostkusten. Att kategoriskt hänföra dessa fiskare till de övriga i blekingeskärgården är väl att teoretisera allt för mycket. I praktiken talar alla skäl för att fisket vid omnämnda öar bör regleras av samma bestämmelser, som gäller för Blekinge ostkust.

Vad beträffar möjligheterna att erhålla tillstånd att utsträcka ålbottengarn på det allmänna vattnet, kan man inte utgå från, att de begärda tillstånden alltid kommer att beviljas. Avslutningsvis bör det framhållas vikten av att frågan avgöres i god tid så, att fiskarna kan ha möjligheter att till fiskevärderingsnämnden inkomma med sina ersättningsanspråk för mistad fiskerätt om beslutet i frågan skulle gå emot de föreslagna ändringarna. I annat fall skulle innehavarna av enskild fiskerätt på ifrågavarande öar vara tvunga att jämsides med väntan på denna frågas avgörande inlämna anhållan om ersättning för förlorad fiskerätt.

Fiskeristyrelsen förklarar, att den i princip icke har något att erinra mot den i departementspromemorian föreslagna lagändringen. Lagtexten syntes dock böra förtydligas. Härom hänvisar styrelsen till ett av *fiskerintendenten i Västerhavets distrikt* till styrelsen avgivet yttrande, varvid fogats utdrag av sjökortet nr 258 »Utlängan—Tärnö». Fiskerintendenten förklarar, att han i sak icke har något att erinra mot lagförslaget, men anför rörande utformningen följande.

Promemorian utmynnar i ett förslag om sådan ändring av ordalydelsen av första stycket av 3 § lagen den 1 december 1950 om rätt till fiske, att orden »vid östra kusten av öarna Långören, Videskär, Ungskär och Utlängan i Jämjö kommun av Blekinge län» inskjutes framför de i denna paragraf ingående orden »samt vid Skånes östra och södra kuster». Genom en sådan ändring skulle även innehavare av enskild fiskerätt »vid östra kusten av» de angivna öarna få företaga den i paragrafen åsyftade utsträckningen av fast redskap, medan fiskerättsförhållandena i övrigt bleve oförändrade vid de uppräknade öarna.

Med tanke på önskvärdheten av att lagar redan från början göres så klara som möjligt bör påpekas ett par detaljer.

Öster om Videskär och öster om norra delen av Ungskär ligger mindre holmar. Den i förevarande sammanhang aktuella utsträckningsrätten bör

väl gälla även fast redskap, som sträckes österut från respektive utanför dessa mindre holmar. Av ordalydelsen i det föreliggande förslaget förefaller detta dock ej vara fullt klart.

Ett bottengarn kan tänkas sättas å enskilt vatten åt öster mitt emellan Ungskär och Utlängan. Det måste då i varje fall kunna anses tvivelaktigt om bottengarnet står vid östra kusten av någon av de uppräknade öarna. Uppenbart synes emellertid vara att den åsyftade utsträckningsrätten skall gälla även i detta fall.

Det förefaller svårt att finna något lämpligt, kortfattat tillägg till nämnda paragraf, varigenom ovan nämnda oklarheter undanröjes. Måhända skulle man kunna tänka sig att använda ordet »ökedjan» och skriva »vid östra kusten av ökedjan Långören—Videskär—Ungskär—Utlängan i Jämjö kommun av Blekinge län», varigenom tillägget finge något vidare betydelse än vad fallet är i promemorian. Om emellertid ingen ändring sker i ordalydelsen av det i promemorian intagna förslaget, förefaller det dock vara lämpligt, att det i förarbetena finnes utsagt hur texten skall tolkas.

Blekinge läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott har tillstyrkt förslaget och anfört, att de lokala förhållandena torde göra en närmare precisering av det i lagtexten föreslagna uttrycket »östra kusten» av öarna onödig. Även *Blekinge läns havsfiskeförening* har lämnat förslaget utan erinran.

Föredragande statsrådet

Ostkustens ålfiskareförbund har i första hand hemställt om sådan ändring av den i fiskerättslagen angivna gränspunkten mellan södra och östra kusten av Blekinge län, att öarna Långören, Ungskär och Utlängan kom att tillhöra den östra kusten. Senare har förbundet förklarat, att det ej hade något att erinra mot en sådan lösning av frågan, som förordats i departementspromemorian. Såsom i denna anförts talar flera skäl för att den rätt för innehavare av enskild fiskerätt att utan myndighets tillstånd sträcka fast redskap ut i allmänt vatten, som gäller för Blekinge läns östra kust, även bör gälla ostsidan av dessa öar. Stor försiktighet bör visserligen iakttagas vid genomförande av ändringar i fiskerättslagen så att rubbning ej sker i de principer, som ligger till grund för denna. En ändring, som innebär vidsträcktare rätt för innehavare av enskild fiskerätt att fiska på allmänt vatten, kan ofta innebära inskränkning i den rätt som enligt gällande bestämmelser tillkommer annan fiskande. I förevarande fall torde emellertid utredningen klart ge vid handen, att någon olägenhet för andra fiskande ej skulle uppkomma om de enskilda fiskerättshavarna genom lagändring tillerkändes sådan utsträckningsrätt som föreslagits i promemorian. Varken vid det tidigare omnämnda sammanträdet i Torhamn eller i remissyttrandena har någon saklig erinran gjorts mot sådan lagändring. Däremot skulle såsom i promemorian framhållits en generell ändring av gränspunkten innebära även inskränkning i den rätt till fritt fiske med rörligt redskap på enskilt vatten, som nu gäller vid stranden av dessa öar. Något bärande skäl för en sådan inskränkning har icke anförts. De erinringar från såväl fiskares som fiskerimyndigheternas sida, som gjorts mot en flyttning av gräns-

punkten, är enligt min mening befogade. Jag kan därför icke förorda bifall till förbundets i första hand framförda yrkande, men anser att en lagändring av den innebörd som i promemorian föreslås bör vidtagas. I fråga om avfattningen av lagtexten har fiskeristyrelsen i enlighet med yttrande från fiskeriintendenten i Västerhavets distrikt ifrågasatt, huruvida den i promemorian föreslagna lydelsen ej borde förtydligas. Avsikten är givetvis att vad som gäller för de angivna öarna jämväl skall gälla det vatten och de holmar, som ligger öster om och mellan de angivna kuststräckorna. Då emellertid den föreslagna ordalydelsen kan medföra tvekan i detta hänseende förordar jag att 3 § i vad den avser Blekinge län får följande lydelse »i Blekinge län vid dess östra kust (norr om Torhamnsudde) samt öster om en linje dragen från Torhamnsudde över Videskärs nordspets och Ungskärs sydspets till Utlängans sydspets». Enligt denna formulering kommer utsträckningsrätten visserligen att gälla även på västra sidan av Långören, men detta är motiverat när denna ö ligger öster om Videskär.

Ändringarna i vattenlagen och jaktlagen

De föreslagna ändringarna i vattenlagen och lagen om rätt till jakt överensstämmer — med undantag av dagen för ikraftträdandet — helt med dem som föreslogs i propositionen nr 183 till 1954 års riksdag.

Tillägget till 13 kap. 14 § vattenlagen innebär blott ett påpekande av de straff- och förverkandebestämmelser, som i fråga om överträdelse av fiskeförbud, vilket meddelats i anledning av företag enligt vattenlagen eller motsvarande äldre lag, givits i den nya fiskeristadgan.

Beträffande lagen om rätt till jakt föreslås endast den sakliga ändringen, att befattningshavare vid tullverkets kust- eller gränsbevakning skall få vissa befogenheter i fråga om jakttillsynen.

I fråga om motiven till ändringsförslagen torde jag få hänvisa till nämnda proposition (s. 157, 158, 166, 169—178, 203 och 204).

Ikraftträdande

Med hänsyn till önskemålet att de föreslagna ändringarna i fiskerättslagen genomföres så snart som möjligt efter den nya fiskeristadgans ikraftträdande den 1 januari 1955 förordar jag att dessa träder i kraft den 1 april 1955. Samma tidpunkt bör då lämpligen gälla även för de andra lagförslagen.

I enlighet med det anförda föreligger nu förslag till

1) lag angående ändring i lagen den 1 december 1950 (nr 596) om rätt till fiske,

- 2) *lag om ändrad lydelse av 13 kap. 14 § vattenlagen, samt*
3) *lag angående ändrad lydelse av 26 § 1 mom. och 31 § 1 mom. lagen den 3 juni 1938 (nr 274) om rätt till jakt.*

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över dessa lagförslag, av den lydelse *bilaga 2*¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 rege-
ringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemstäl-
lan bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:

G. Lüzell

¹ De i denna bilaga intagna förslagen till ändringar i fiskerättslagen och jaktlagen är lika-
lydande med de som fogats till propositionen och har därför utelämnats.

Protokoll fört vid sammanträde i Torhamn den 24 juni 1954 med representanter för vissa fiskarekategorier, föranlett av en av Ostkustens Älfiskareförbund, förening. u. p. a., till Statsrådet och Chefen för Kungl. jordbruksdepartementet ingiven framställning om ändring i fiskerättsligt hänseende av gränsen mellan Blekinge läns södra och östra kust.

Närvarande:

från jordbruksdepartementet: rättsavdelningschefen, hovrättsrådet Arvid Ribbing, och byrådirektören Lars Öjborn;

från länets fiskeriadministration: sekreteraren i hushållningssällskapet i länet N.-O. Hessel och fiskeriassistenten E. O. Norin, Karlshamn.

Härjämte hade infunnit sig sekreteraren i Ostkustens Älfiskareförbund, förening u. p. a., Artur Åkesson, ävensom fiskarena John Petersson, Per Larsson, Helge Heideman och Karl Larsson, Torhamn, samt älfiskaren Karl Andersson, Utlängan, Ungskär.

Det antecknades, att de närvarande fiskarena representerade förutom älfisket även det s. k. inomskärsfisket och trålfisket.

§ 1.

Rättsavdelningschefen öppnade sammanträdet och lämnade därvid en redogörelse för älfiskareförbundets ifrågasvarande framställning om ändring i fiskerättsligt hänseende av gränsen mellan Blekinge läns södra och östra kust så att gränspunkten mellan syd- och ostkusten bleve bestämd till cirka 150° från Utlängans södra udde eller i andra hand en ändring av gränsen så att östra sidan av öarna Långören, Ungskär och Utlängan tillhörde ostkusten. En redogörelse lämnades även för skillnaden mellan bestämmelserna om rätt till fiske vid de berörda kuststräckorna.

Vidare redogjordes för vissa av byråchefen Hessle, fiskeristyrelsen, och fiskeriintendenten Sahlin i Västerhavets distrikt, Göteborg, till jordbruksdepartementets rättsavdelning framförda synpunkter i frågan om ändrad gränsdragning.

§ 2.

Vid diskussion härefter anfördes följande.

Heideman underströk att den föreslagna ändrade gränsdragningen skulle påverka särskilt inomskärsfisket, vilket icke var önskvärt.

Andersson framhöll att älfisket på Utlängan var mycket värdefullt. För fiskets bedrivande krävdes samma utsträckningsrätt för fasta fiskredskap som på Blekinge läns ostkust. Eftersom Utlängan hänfördes till sydkusten var man för närvarande hänvisad till dispens av K. B. för utsträckningsrätt. Detta kunde innebära vissa olägenheter. *Andersson* underströk därför behovet av sådan ändring av gränsdragningen mellan ostkusten och sydkusten i länet att Utlängans ostsida hänfördes till länets ostkust. Älfiskarena hade inget intresse av att begränsa det nuvarande inomskärsfisket på sydkusten, därest utsträckningsrätten för älfisket kunde regleras för sig.

Norin framhöll att inomskärsfisket hade viss betydelse vid Utlängan.

Åkesson underströk betydelsen för ålfisket på Utlängan av det framförda förslaget. Hade ej något att erinra mot att nuvarande gränsdragning mellan länets ost- och sydkust bibehölls därest samma utsträckningsrätt, som gällde för ostkusten, genom särbestämmelse kunde införas för ålfisket ned till Utlängans sydspets.

På förfrågan meddelade dels *Andersson* att det skattlagda fisket Saltsten på Utlängan hade en sättning, som slutade ca 600 m från strandlinjen dels *Norin* att någon resa ut till Utlängan för närmare undersökning av fiskeförhållandena ej erfordrades om förslaget begränsades att avse endast utsträckningsrätt för ålfisket.

Petersson meddelade, att fiskarena på Långören vore intresserade av att utsträckningsrätt för ålfisket medgavs på samma sätt som på länets ostkust. De vore ej intresserade för inomskärsfisket.

Rättsavdelningschefen konstaterade att ålfiskarena endast yrkade en särbestämmelse av innebörd att samma utsträckningsrätt för ålbottengarn, som gällde för Blekinge läns ostkust, skulle gälla för ostsidan av Långören—Videskär—Ungskär—Utlängans södra udde. Gränsdragningen i fiskerättsligt hänseende mellan ost- och sydkusten borde däremot i princip ej ändras. *Samtliga närvarande* förklarade, att de icke hade något att erinra mot en sådan särbestämmelse.

§ 3.

Som ovan.

Lars Öjborn

Förslag
till
Lag
om ändrad lydelse av 13 kap. 14 § vattenlagen

Härigenom förordnas, att 13 kap. 14 § vattenlagen den 28 juni 1918 (nr 523)¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

13 KAP.

14 §.

Borttager eller ————— sex månader.

Om straff och annan påföljd för den som överträder fiskeförbud, vilket meddelats i anledning av företag enligt denna lag eller motsvarande äldre lag, stadgas i särskild ordning.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1955.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 4 november 1954.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden LECH,
REGNER,
GÖSTA LIND,
regeringsrådet LORICHS.

Enligt lagrådet den 29 oktober 1954 tillhandakommet utdrag av protokoll över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland i statsrådet den 22 oktober 1954, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till

1) lag angående ändring i lagen den 1 december 1950 (nr 596) om rätt till fiske,

2) lag om ändrad lydelse av 13 kap. 14 § vattenlagen, samt

3) lag angående ändrad lydelse av 26 § 1 mom. och 31 § 1 mom. lagen den 3 juni 1938 (nr 274) om rätt till jakt.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av chefen för rättsavdelningen i jordbruksdepartementet, hovrättsrådet A. Ribbing.

Förslaget till lag om ändrad lydelse av 13 kap. 14 § vattenlagen

Förslaget föranledde följande yttrande av lagrådet.

Den föreslagna bestämmelsen saknar närmare sammanhang med innehållet i 13 kap. 14 § vattenlagen. Med hänsyn härtill och då stadgandena i 15 § samma kap. genom tillkomsten av lagen den 20 april 1951 med vissa bestämmelser om böter och viten samt lagen den 9 april 1937 om verkställighet av bötesstraff blivit överflödiga och förty kunna utgå, förordar lagrådet, att bestämmelsen i stället för att upptagas i 14 § får intaga nyssnämnda stadgandens plats i 15 §.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

Ur protokollet:

Harriet Stangenberg

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 december 1954.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, TORSTEN NILSSON, STRÅNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler statsrådet Hjalmar Nilson lagrådets den 4 november 1954 avgivna utlåtande över de den 22 oktober 1954 till lagrådet remitterade förslagen till

lag angående ändring i lagen den 1 december 1950 (nr 596) om rätt till fiske,

lag om ändrad lydelse av 13 kap. 14 § vattenlagen, samt

lag angående ändrad lydelse av 26 § 1 mom. och 31 § 1 mom. lagen den 3 juni 1938 (nr 274) om rätt till jakt.

Efter redogörelse för lagrådets utlåtande anför föredraganden, att han funnit den av lagrådet föreslagna redaktionella jämkningen i förslaget till ändring av vattenlagen lämplig och därför vidtagit den.

Föredraganden hemställer därefter, att förslagen efter nämnda jämkning, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ulla B. Silén